

A törő és osztályozó berendezések, valamint a gáztisztító berendezések elmaradása jelentősen csökkenti a beruházott vagyont. Természetesen az üzemeltetési költségek is kisebbek. A kénalapú üzem energiafogyasztása sokkal kevesebb. A gyártás folyamatából a legegészségtelenebb üzemrészek maradnak ki.

A nyilvánvaló előnyökön kívül a próbaüzemeltetés eddigi tapasztalatai, valamint a mért és számított fajlagos mutatók is igen kedvezőek.

A régi üzemben az egy főre eső évenkénti kénsavtermelés 800 tonna, a kénalapú új üzemben pedig 2600 tonna. Ezt nemcsak a munkai ingyenes üzemrészek elmaradása, hanem az új üzem nagyfokú műszerezettsége és automatizáltsága is eredményezte. Az egy tonna kénsav előállításához szükséges elemi kén mennyisége a pirit alapanyaggal dolgozó üzemekben négyszáz kilogramm, míg az új üzemekben 350 kilogramm.

Hasonlóképpen kedvezően alakul az egy tonna kénsavra eső energia- és vízfelhasználás is. Míg a régi üzemben 70–80 KW óra villamosenergia és 46–48 m³ víz szükséges, addig a kénalapú kénsavüzemben 38–39 KW óra és 34–36 m³ víz is elegendő.

A most üzembe helyezett kénsavgyár egy tonna kénsavra 1916,6 forint beruházott vagyont esik, szemben a piritalapú üzem 2375 forintjával. A próbaüzemeltetés tapasztalatai bebizonyították, hogy az egy tonna kénsavgyártásra eső energiatermelés többszöröse lehet a kén tartalmú ércekből történő előállításnál nyerhető energiának. Az új erőmű nem egészen másfél hónap alatt 1 691 306 kilowattórát termelt, ami az egész Tiszamenti Vegyiművek energiaszükségletének körülbelül 66%-át fedezte.

Előnye az ismertett eljárásnak még az is, hogy a felfűtő rendszert csak kontaktmasszacserénél kell igénybevenni, ugyanis egyéb okokból történő leállások után a gyártás a kénkemencék olajégőinek begyújtásával is elindítható.

A közölt eredményekből látható, és a viszonylag kevés üzemeltetési tapasztalat alapján is megállapítható, hogy az eljárás korszerűbb és gazdaságosabb azoknál, melyeket Magyarországon eddig alkalmaztak, és az új gyár az előírt népgazdasági feladatot teljesíti.

Bohuczky János

E SZÁMUNK MUNKATÁRSAI:

Barna Gábor építésmérnök, a Szolnok Megyei Tanács VB Községfejlesztési Csoportjának munkatársa (Szolnok); Bohuczky János gépésmérnök, a Tiszamenti Vegyiművek munkatársa (Szolnok); Dr. Györffy Lajos múzeumigazgató (Túrkeve); Hernádi Tibor újságíró (Szolnok); Imre Lajos gimnáziumi tanár (Túrkeve); Dr. Marian Miklós muzeológus, a Móra Ferenc Múzeum munkatársa (Szeged); Dr. Rázsó Imre egyetemi tanár (Budapest); Sági Pál tanár, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának munkatársa (Szolnok); Dr. Tettey Emil ügyvéd (Mezőtúr).